

ВЕРХОВНИЙ СУД

вул. П. Орлика, 8, м. Київ, 01043, код ЄДРПОУ 41721784

Голові Верховної Ради України
Разумкову Д. О.

Шановний Дмитре Олександровичу!

Верховний Суд висловлює Вам свою повагу та звертається з нижченаведеним.

Кабінет Міністрів України вніс на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до пункту 24 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (реєстр. № 2670 від 23 грудня 2019 року; далі – законопроект).

Законопроектом пропонується відтермінувати строком на один рік набрання чинності Прикінцевими та перехідними положеннями Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якими передбачено, що з 1 січня 2020 року розмір посадового окладу становить для судді місцевого суду – 30 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року, а для судді апеляційного та вищого спеціалізованого суду – 50. До набрання чинності цими змінами розмір посадового окладу становив для судді місцевого суду – 25 таких прожиткових мінімумів, а для судді апеляційного та вищого спеціалізованого суду – 40.

Таким чином, норми зазначених Прикінцевих та перехідних положень були одним з етапів поступового збільшення суддівської винагороди як невід'ємної складової незалежності суддів.

Натомість реалізація положень законопроекту свідчить про непослідовність державної політики у важливій сфері правової держави – здійснення належного матеріального забезпечення суддів.

Насамперед звертаємо увагу, що положення підпункту 4 пункту 24 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» 1 січня 2020 року набрали чинності. Отже, з 1 січня 2020 року суддям

місцевих, апеляційних судів, а також Вищого антикорупційного суду суддівська винагорода нараховується виходячи з розміру посадового окладу судді, встановленого вказаними чинними положеннями Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (30 прожиткових мінімумів – для судді місцевого суду, 50 – для судді апеляційного та вищого спеціалізованого суду). Тобто практична реалізація відповідного положення відбулась і відтермінувати її настання неможливо, так само як не можна відкласти настання юридичного факту, який відбувся.

Виходячи із викладеного, прийняття законопроекту як закону означатиме не відтермінування, а зниження наявного розміру суддівської винагороди. Цим Верховна Рада України порушить Конституцію України в частині гарантій незалежності суддів згаданих судів.

Законопроект було проаналізовано органами судової влади, відповідальними за забезпечення суддівської незалежності, – Вищою радою правосуддя та Радою суддів України. Вища рада правосуддя на своєму засіданні 9 січня 2020 року затвердила висновок, який згідно із Законом України «Про Вищу раду правосуддя» є обов'язковим для розгляду.

8 січня 2020 року Рада суддів України рішенням № 1 (додаток № 2) затвердила звернення до Вищої ради правосуддя та народних депутатів України щодо законопроекту. У цьому рішенні Рада суддів України з посиланням на правові позиції Конституційного Суду України та міжнародні стандарти у сфері правосуддя дійшла висновку, що законопроект містить ознаки посягання на незалежність судової влади, суперечить принципу верховенства права та не може бути прийнятий як закон.

Крім того, зазначаємо, що на адресу Верховного Суду надходять численні звернення суддів місцевих судів з різних регіонів України, у яких суддівська спільнота висловлює глибоке занепокоєння та схвильованість стосовно положень законопроекту. Аналогічні звернення судді адресують першому заступникові голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики Німченку В. І., а також заступникові голови цього Комітету Костіну А. Є.

Вважаємо за доцільне поінформувати Вас, шановний Дмитре Олександровичу, що Верховний Суд повністю поділяє застереження щодо законопроекту, наведені в зазначених документах органів судової влади та в листах суддів місцевих суддів.

У найбільш загальних рисах відповідне застереження зводиться до того, що зменшення органом законодавчої влади розміру посадового окладу судді призводить до зменшення розміру суддівської винагороди, що своєю чергою є посяганням на гарантію незалежності судді у виді матеріального забезпечення та передумовою впливу як на суддю, так і на судову владу в цілому. Саме таку позицію було сформульовано та неодноразово повторено Конституційним Судом України в його рішеннях, що визнавали неконституційними попередні нормативно-правові акти, які аналогічно законопроекту в той чи той спосіб передбачали зменшення рівня суддівської винагороди.

Ураховуючи наведене, просимо Вас, шановний Дмитре Олександровичу, взяти до уваги цей лист під час опрацювання Верховною Радою України законопроекту.

З повагою

Голова Верховного Суду

В. Данішевська